

KUR'AN MÜ'MİNLER İÇİN ŞİFA VE RAHMETTİR

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا

Biz, Kur'an'dan öyle bir şey indiriyoruz ki o, müminler için şifa ve rahmettir; zalimlerin ise yalnızca ziyanını artırır. (İsra; 82)

Muhterem Müslümanlar,

Rabbimiz yeryüzüne imtihan için gönderdiği insanoğlunu başıboş bırakmamış, Hz. Adem'den Peygamber Efendimize kadar her topluma rehber olarak elçiler göndermiştir. Bu elçiler Allah'tan aldıkları vahiy ile insanları irşat etmiş, insanlara dünya ve ahiret saadetine yolunu göstermişlerdir. Vahiylerin amacı, insanlara hidayete (Allah'ın razı olduğu yaşam tarzına) yönlendirmek insanoğlunun bireysel ve toplumsal problemlerine çareler sunmaktır. En son gönderilen vahiy ise Peygamber Efendimize inzal olunan Kur'an'ı Kerim'dir. Efendimiz hadislerinde

أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَأَحْسَنَ الْهُدَى هُدَى مُحَمَّدٍ

‘Sözlerin en doğrusu, Allah'ın Kitabı; hâl ve tavrın en güzeli ise Muhammed'in hâl ve tavrıdır’ (Nesâî, İdeyn, 22)

buyurarak insanlık için en şaşmaz kelamın Kur'an olduğunu bildirir. Eğer insan dünya hayatında kendisi için selametli bir yol istiyorsa takip edeceği başucu kaynağı, Kur'an'dır. Hayatını Kur'an'ın düsturlarıyla şekillendiren kişi kâmil insan olur. Devamlı Kur'an'la hemhal olan, onu okuyan, öğrenen, başkalarına öğreten, insanların hayırlısı olma şerefine nail olur. Yine Efendimiz buyuruyor;

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ

Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğretenidir. (Tirmizî, Fedâilü'l-Kur'ân, 15)

Kulluk şuuruyla hareket etmek isteyen bir insan evladının Kur'an'dan bigâne kalması düşünülemez. Kur'an, insana yaratılış amacını telkin eder, bir nevi insanın kullanma kılavuzudur. Kim kılavuzdan yoksun yaşarsa, boşuna yaşamış demektir. Kur'an'dan ayrı düşmüş biri, ruhsal canlılığını yitirmiş gibidir. Efendimizin lisanıyla söyleyelim ; **‘Kalbinde Kur'an'dan bir miktar bulunmayan kimse harap ev gibidir.’** (Tirmizî, Fazâilü'l-Kur'ân 18)

Her müminin hayatında Allah'ın kelamına yer açması farzdır. Hangi sosyal statüde olursa olsun, ister zengin ister fakir, ister yönetici ister yönetilen, ister şehirli ister köylü; her kul Kur'an'ı bilmeli, okumalı, üzerine düşünmeli, Kur'an sohbetlerinde bulunmalı, ona saygı göstermeli, bildiklerini bilmeyenlere aktarmalıdır. Velhasıl herkes, hayatının içinde bir şekilde Kur'an ile irtibat kurmalıdır. Çünkü o kendisiyle kulluk rengi alacağımız Allah'ın boyası, bizi birbirimize bağlayıp dağılıp yok olmaktan koruyan Allah'ın ipidir.

Değerli Kardeşlerim;

Sizin gibi iman etmiş, vahyin üstünlüğünü kabul etmiş bir cemaate uzun uzadıya Kur'an'ın faziletinden bahsetmeye hacet yok. Kur'an'ı öğrenmenin önemini, okunan her bir harfine sevap yazıldığını zaten biliyorsunuz. Ben bu sohbetimde, Kur'an'la ilişkimizin nasıl olması gerektiğin bahsetmek istiyorum.

Önümüzde göz ardı edilemeyecek bir gerçek var; elimizde kutsal kitabımız olduğu halde, Rabbimizin istediği, birbirine bir duvarın tuğlaları gibi sıkı sıkıya bağlı bir ümmet olma hedefinden maalesef uzağız. İnsanların birbirinin hak ve hukukuna riayet ettiği güven toplumu ideali sadece tarihin bir kesitinde (asrısaaadet anlatımlarımızda) yer alıyor, özellikle alışverişlerde, ticarete, çarşı-pazarda Kur'an ahlakından bahsetmek çok zor. Eğer şu an dünyada batıl hüküm sürüyorsa, zalim umarsızca zulmünü yapıyorsa bu bizim Kur'an'la irtibatımızın ya zayıf ya da yanlış olduğunu göstermez mi? İman ediyoruz ki, (ve tarih de buna şahittir) Kur'an'a tabi olan, olgun olur, ahlaklı olur, güçlü olur, birlik olur ve ziyana uğramaz. Şimdi şu ayete dikkat etmenizi rica ediyorum.

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا

Biz, Kur'an'dan öyle bir şey indiriyoruz ki o, müminler için şifa ve rahmettir; zalimlerin ise yalnızca ziyanını artırır. (İsra; 82)

Rabbimiz, Kur'an'ı müminler için bir şifa ve rahmet kaynağı olarak indirdiğini beyan ediyor. Herhalde Kur'an niçin indirildi sorusunun cevabı bu ayeti kerime olsa gerektir. Bu ayet Kur'an'a bakışımızı belirleyen temeli bize veriyor. Kur'an öyle bir kitaptır ki, benim bu dünya imtihanında başarılı olmamı sağlayan ilkelere ve sorunlarıma çözümler üreten bir ihtivaya sahip. Mahza bir kişinin elinde kitabın olması rahmete ulaşacağını garanti etmez. Ona karşı doğru tavır takınmak icap eder. Rabbimiz İsrailoğulları üzerinden Kutsal Kitab'a karşı gösterilen yanlış tavırları bizlere haber veriyor.

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا

Tevrat'la yükümlü tutulup da onunla amel etmeyenlerin durumu, ciltlerle kitap taşıyan eşeğin durumu gibidir (Cum'a; 5)

Vahiy pratik hayata taşınmadığında rahmet kaynağı olmuyor. Yine başka bir ayeti kerimede Rabbimiz, ahlaka yansımadığı müddetçe Kutsal Kitab'ı okumanın kişiye fayda sağlamadığını yine Yahudiler üzerinden bizlere anlatıyor.

Sizler kitabı okuduğunuz halde insanlara iyiliği emredip kendinizi unutuyor musunuz? Aklınızı kullanmıyor musunuz? (Bakara; 4)

Değerli Kardeşlerim,

Rabbimiz biraz önce arz ettiğim ayeti kerimede Kur'an'ın bir şifa kaynağı olduğunu ifade buyuruyor. Hastalık, bir kişinin ruhsal (nefsani/kalbi) ve bedensel yapısı itibarıyla normal olmama durumudur, değil mi? Bedensel rahatsızlıklar kendilerini ağrı, kan değerleri vb. sonuçlar üzerinde belli ederken, kalbi hastalıklar inançsızlık, ahlaksızlık, anlamsızlık, geçici dünya hırsına dalma şeklinde kendini gösterir. Hastalığın verdiği ıstırapı çeşitli vasıtalarla dindiren ise sadece eş-Şafi olan Allah'tır. Doktor ve ilaçlar şifa vasıtalarından sadece biridir. Vasıtaların tesirli olması Allah'ın elindedir. Rasulullah hadislerinde bunu şöyle beyan ediyor ; **‘Allah şifasını vermediği hiçbir hastalık var etmemiştir.’** (Buhârî, Tıb, 1)

Parçası olduğumuz doğa, bedensel hastalıkların şifası için bir ecza deposudur. İlaç mahiyetinde olan öyle nimetler vardır ki, faydasından dolayı yeri doldurulamaz. Anne sütü ve bal nimeti gibi. Bal, yüzlerce arının belki birbirinden farklı yüzlerce bitkiden aldığı numuneleri harmanlayıp oluşturduğu bir özür. İşte bal insan bedeni için içinde şifa barındıran bir özse, aynı şekilde Kur'an da insanın bireysel ve toplumsal hastalıklarını tedavi eden bir özür. Kalpler onunla sekinet bulur, akıllar onunla mukni olur, toplumsal sorunlar onunla çözüme kavuşur.

Rabbimiz ayeti kerimede, Kur'an'ın müminler için şifa ve rahmet kaynağı olduğunu beyan eder, devamında kafilerin ise ziyanını arttırdığını söyler. Düşünelim, Kur'an yeri doldurulamaz öyle bir ilaç ki, hasta olduğunu kabul edip o ilacı kullananlar şifa bulurken, onun ilaç olduğunu kabul etmeyip kullanmayanların hastalığı daha da artıyor.

Bir ilacın şifalı olması onun ne şekilde kullanıldığıyla da alakalıdır. İlacı dozajına uygun kullanmamak, damardan alınması gerekeni ağızdan almak, baş ağrısı için ayak merhemi kullanmak ilacı etkisizleştirir. Hele bireyin nefsanî ve toplumsal dertlerine deva olan Kur'an'a bir tıp kitabı gibi bakıp, bedensel hastalıklara şifa beklemek reçeteyi yanlış kullanmak olsa gerektir. Kur'an kanseri tedavi etmez, tedavi edecek yolu işaret eder; tabiatı gösterir, işin ehline müracaat etmeyi emreder, içinde barındırdığı anlamlarla kişiyi hayata bağlar, zorluklar karşısında incinen kalbini teselli eder.

Bir afet ya da kazada yakınıni kaybeden bir kişiyi, Kur'an'ın bildirdiği ahiret düşüncesinden başka ne teselli edebilir? Hayatın yükü, zahmeti, musibeti karşısında ezilen bir biçareye, sabrederse cennet mükâfatı alacağı muştusundan başka ne ümit verebilir? Mazlumu, Allah'ın onların intikamını ahirette zalimlerden alacağı inancından başka ne metin kılabilir? Yani Kur'an, bir ecza deposudur, okuyup anlayan ve gereğince amel edenler için onda muhteşem nimetler vardır.

Ayeti kerimede Rabbimiz, Kur'an'ı, insanlar için öğüt, kalpler için şifa, inananlar için yol gösterici bir kitap olarak sunar.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

Ey insanlar! Rabbinizden size bir öğüt ve kalplerde olana şifa, inananlara doğruyu gösteren bir rehber ve rahmet gelmiştir (Yunus; 57)

Değerli Cemaat bakınız,

Rabbimiz bizlere Kur'an ilacını nasıl kullanmamız gerektiğini muhtelif ayetlerde bildiriyor. Mesela Kur'an'ı üzerinde düşünülmesi gereken bir kitap olarak sunuyor.

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا

Kur'an'ı okuyup düşünmezler mi? Yoksa kalpler üzerinde kilitleri mi var? (Muhammed; 24)

Yani Kur'an hızlıca yüzünden okunarak bitirilip kenara konulacak bir metin değildir. Tekrar tekrar okunan, her zaman ihtiyaç duyulan, ayetler üzerinde tefekkür edilen bir kitaptır. Ayette Kur'an üzerinde düşünmeyen kişinin kalbinin mühürlenmiş olabileceğine de atıf vardır. Rabbimiz başka bir ayeti kerimde Peygamberimiz özelinde bütün Müslümanlara Kur'an'ın hakkını vererek ağır ağır okunmasını emretmiştir.

وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا

Kur'an'ı ağır ağır, tane tane oku. (Müzzemmil; 4)

وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا

Biz Kur'an'ı, insanlara dura dura okuyasın diye âyet âyet ayırdık ve onu peyderpey indirdik (İsra; 106)

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

Kendilerine verdiğimiz Kitabı gereğince okuyanlar var ya, işte ona ancak onlar inanırlar. (Bakara; 121)

Kur'an'ı Kerim'in bizim hidayet rehberi olması ve hastalıklarımıza derman olması sindire sindire okuyarak, anlamı üzerinde tefekkür ederek ve hayata dair çıkarımlarda bulunarak (yani hakkı verilerek okuyarak) olacaktır. Kur'an'ı gereğince okumak demek, manaları üzerinde düşünerek okumak ve böyle bir okuma sonucunda elde edilen ahlaki hayata taşımak demektir. Nasıl ki bal demekle ağız tatlanmıyor, devamlı balın faydalarından bahsetmekle balın şifa vermesi beklenemiyorsa, hayata taşınmadığı müddetçe sürekli Kur'an'dan bahsetmekle de Kur'an şifa vermeyecektir. Şifa Kur'an'ın mahza okunmasında değil yaşanmasındadır.

Cimrilik hastalığının tedavisi sürekli cömertlikle ilgili ayetleri okumaktan değil, o ayetlerin gereğini yerine getirip Allah rızası için sadaka/zekât/hibe/bağış vermekten geçer. Düşman musibetine karşı afiyette kalmak 99 Yasin okuyup üflemeyle değil, tedbir ayetinin gereğini yerine getirmekle olur. Allah rızası için şu ayeti kerimeyi bir tefekkür edelim şimdi. Rabbimiz buyuruyor,

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

Allah'a ve Resûl'üne itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin. Sonra gevşersiniz ve gücünüz, devletiniz elden gider. Sabırlı olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir. (Enfal; 46)

Rabbimiz müthiş bir sosyolojik sünnetullahtan bahsediyor –ki Allah'ın sünnetinde değişme olmaz- . Ortak bir nokta olarak Allah ve Rasulünün getirdiklerine teslim olunmazsa, ihtilaflar başlar, araya benlik girer, insanlar sen haklısın ben haklısın davasında bulunur, bu hal fitneyi ve müminlerin birbirleriyle çekişmesini beraberinde getirir. Birikim ve güçlerini birbirleri üzerinde kullanan müminler, düşmana karşı kullanacak güçten yoksun hale gelirler. Müslümanların bu halini gören Zalimler, onların, mallarını, ırzlarını, topraklarını, devletini alırlar, gasp ederler.

Şimdi sorarım size. Dünyadaki Müslümanların hali pürmelali bu ayetin gereğini yerine getirmediklerinden değil midir?

Muhterem Cemaat;

Bir mesajın gönderilmesindeki maksat; anlaşılmaktır. Bir metni okumak deyince sadece onun kelimelerini telaffuz etmek anlaşılmaz; içeriğini bilmek ve gereğini yapmak anlaşılır. Elbette anlamak için dilin yazımını

ve okunuşunu bilmek bir aşamadır ama amaç değildir. Bir müminin Kur'an'la ilişkisi sadece onu yüzüne okuma aşamasında kalmamalıdır. İlkokul öğrencisinin harflerin okunuşunu öğrenmesindeki amacı kelimeleri anlamsızca telaffuz etmek değil, anlamaktır. Bütün insanlar bilgi birikimlerini 1. sınıfta attıkları bu temele borçludurlar. Ancak öğrenciden beklenen okuma yazma öğrendikten sonra sınıf geçmesidir. Öğrencinin okuma yazmayı öğrenmesi takdir edilir ama yıllarca 1. sınıfta kalması takdir edilesi bir durum değildir. Asıl beklenen durum, okuma ve yazma bilgisini pratik hayata dönüştürerek yaşamaktır. İşte müminden de beklenen Kur'an okuma bilgisini geliştirmek, onu anlama, sonrasında üzerinde düşünme, sonrasında pratik hayata taşıma safhasına geçmektir.

Ne yazık ki halk arasında Kur'an ile irtibatımız bazı yanlış algılar üzerine bina edilmiş. Bendeniz, yıllar önce dini konularda temelsizce konuşan birisiyle tartışırken 'sizin söyledikleriniz şu şu ayetlere uygun değil' dediğimde bana çok şaşırdığım şu cevabı vermişti. 'Hocam sen beni boş adam zannetme, ben küçükken iki hatim indirdim'.

Halk arasında çocuklukta Kur'an'ı baştan sonra okumaya öyle bir mana veriliyor ki, kişi ileriki yaşlarda Kur'an'ı bildiğini düşünüp bir daha eline alma ihtiyacı hissetmiyor, maalesef. Ya da Kur'an ile ilişkisi devamlı hatim yapma aşamasında kalıyor. Oysa Kur'an'ın muhtevası bilinmezse hidayet kitabı olma amacı gerçekleşmez. Çimlerin üzerine yazılmış 'Çimlere basmayınız' yazısını okuyabilmek ve anlayabilmek bir aşama da olsa yeterli değildir, hedeflenen amaç ayakların çimlere götürülmemesiyle gerçekleşir. Maalesef Kur'an söz konusu olduğunda aşamayla amaç yer değiştiriyor.

Yaşadığımız bu topraklarda dinin bereketinden istifade etmek için sevinçli ve hüzünlü günlerimizde Kur'an okumak ya da okutmak güzel bir gelenek haline gelmiş. Çocuğumuz doğduğunda, evladımızı askere uğurladığımızda, kızımızı evlendirdiğimizde, büyük bir musibet atlattığımızda ya da cenazelerimizde Kur'an okuyoruz. Bunlar çok güzel. Ancak bu ortamlarda Kur'an'ın hidayet kitabı olma amacı dikkate alınıp alınmadığını sorgulamalıyız.

Kadın-erkeğin karışık olarak mahremiyet kurallarına dikkat etmeden yapılan düğünlerin girişinde 'Hocaya da bir Kur'an okutalım' mantığıyla yapılan bir okuma en temelde Kur'an'a saygısızlık olsa gerektir. Kredi çekilerek alınan dükkân açılışında rakamları bol ücretler karşılığında sesi güzellere Kur'an okutmaktaki samimiyeti sorgulayalım. Eğer bir yerde Kur'an okunuyor ama okunduktan sonra herkes hayatlarına kaldığı yerden eskisi gibi devam ediyorsa orada Kur'an insanlara şifa ve Rahmet olamamış demektir. Kur'an'ın yasakladıklarını Kur'an okuyarak kutlama âdetinden vazgeçmeliyiz. Çünkü Kur'an haramları helal göstermek için kullanılacak bir aparat değildir! Haramın işlendiği bir mekân, orada sırf Kur'an okundu diye helal hale gelmez!

Kur'an adet olsun, insanlar coşsun diyerek okunmaz, Kur'an müzikal bir malzeme olarak kullanılamaz. Kur'an insanları müjdelemek ve uyarmak maksadıyla insanların hayatlarına dokunmak için okunur. Şimdi asıl can alıcı soruyu soralım: Güzel sesli hafızların okuduğu Kur'an'ın, dinleyenleri duygulandırması, Kur'an ayetlerinin kalplerde haşyet uyandırmasından mı yoksa kullandıkları günne ve nağmelerin etkisinden mi kaynaklanıyor?

Değerli Kardeşlerim;

Rabbimiz ayeti kerimede buyuruyor,

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا دُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

Müminler o kimselerdir ki, Allah'ın adı anıldığında yürekleri titrer, kendilerine Allah'ın ayetleri okunduğunda bu onların imanlarını arttırır. Onlar yalnızca rablerine güvenirlir (Enfal; 2)

Allah'ın adını zikretmek ve Kur'an dinlemek öyle bir eylemdir ki, müminin içini titretir; samimiyet, sadakat ve korku duygularını harekete geçirir. Bunun yanında imanını arttırır, dinin emirlerine bağlılığı yükseltir. İşte kamil manada Kur'an dinlemek böyle bir değişim meydana getirir kişide.

Ne yazık ki Kur'an'a karşı, kutsal değerine uymayan yaklaşımlar görüyoruz. Kur'an cahil insanların elinde ticari bir meta olarak kullanılıyor, maalesef. Kur'an ayetlerinin yazılı olduğu levha, tespih, elbise, avize ya da süs eşyalarını bulunduğu yere şifa ve bereket getirir diyerek yüksek ücretlerle satmak, Kur'an okunmuş eşyaları (şeker, kalem vb.) kişiyi başarıya ulaştıracağı reklamıyla tezgaha koymak, Kur'an'a saygısızlıktır.

Özellikle Kur'an ayetlerinin yazılı olduğu muskaları ücret karşılığı yapıp satanlara karşı uyanık olunmalıdır. Diyanet İşleri Başkanlığımız da bu tarz din istismarcıları karşısında bizleri uyarmakta, yardım ve korumanın ancak Allah'tan beklenmesi gerektiğini bildirmektedir.

Daha açık söyleyelim, Kur'an üzerinde yapılan her türlü ekonomik çıkar, caiz değildir.

Değerli Kardeşlerim,

Kur'an'a saygı onun hükümlerine uyarak olur, yazılı olduğu mürekkebi ya da kağıdı kutsal kabul etmekle değil. Hiçbir padişah, fermanını, çerçeveletip duvara asılsın, her önünden geçen huşuyla okusun diye yayınlamaz, riayet edilsin diye yayınlar. Asıl saygı, kendini riayette gösterir.

Şimdi sorarım size , (haberlere de yansıyan) bir hırsızın hırsızlık yaptığı sırada eline geçen Kur'an'ı üç kere öpüp alına götürmesi, ardından hiç bir şey yokmuş gibi çalmaya devam etmesi Kur'an'a saygı olarak değerlendirilebilir mi, hayır. Bilakis bu, Allah'ın içinde hırsızlığı yasaklayan fermanına karşı bir saygısızlıktır.

Bir insanın kanunlara saygılıyım demesinden kanunların yazılı olduğu sayfalara saygılıyım manası çıkmaz, kanunlara riayet ediyorum manası çıkar. Kanunların devamlı okunup ona uyulmaması tezat bir durumdur. Tabiin neslinin önde gelen âlimlerinden Fudayl bin İyaz, kendi dönemindeki yanlış Kur'an tutumunu eleştirerek 'Kur'an kendisiyle amel edinmek için indi, ancak insanlar sadece onu okumasını amel edindiler' der.

Bizler de Kur'an'ı evimizin en güzel köşelerine koyuyoruz, Kur'an vitrinlerimizi, kütüphanelerimizi süslüyor. Ancak ele alınıp okunmadıktan sonra, ayetler hayata tatbik edilmedikten sonra Kur'an bize şifa ve rahmetiyle tecelli etmeyecektir. Bir hocamızın ifade ettiğı gibi 'Bir evdeki en güzel Kur'an, yıpranmış Kur'an'dır, çünkü o okunmuştur'. Üzerinde okunma alameti olmayan gıcır gıcır mushaflar dekoratif bir malzemeden öteye geçmiyor maalesef.

Kur'an'a saygı Allah'ın sözüne saygıdır. Kur'an konuştuğunda/konuşulduğunda herkes saygıyla susmalıdır.

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

Kur'an okunduğı zaman ona kulak verip dinleyin ve susun ki size merhamet edilsin (Araf; 204)

Söz konusu Allah'ın emri (kelamı) olduğunda Müslümana düşen ona teslim olmaktır. Kur'an'ın geçiş üstünlüğü vardır, kimse kendi söz ya da kanaatini onun önüne geçiremez, geçirmemelidir. Bir kişi bulunduğı yerde Kur'an olduğu ya da okunduğı halde Kur'an'a muhalif davranılıyorsa orada saygıdan bahsedemeyiz.

Değerli kardeşlerim;

Buraya kadar anlattıklarımızı rahmet ve şifa kavramları üzerinden şu şekilde toparlayabiliriz. Kur'an ilacının şifa olarak tecelli edebilmesi için kulun onu bizzat yudumlaması gerekir. İlaç kullananı tedavi eder, kullanmayanı tedavi etmese gerektir. Kur'an, kalbini, aklını, fikrini, gönlünü açıp, okuyan, dinleyen ve yaşayabilecek durumda olanlar için hidayet kitabıdır.

Sınavı bitirmiş bir öğrenciye uyarıda bulunmanın, araba kazasında hayatını kaybetmiş birine trafik kurallarını anlatmanın bir etkisi olmaz. Kur'an imtihanı devam edenleri, sınavı bitmemiş olanları muhatap alır. Genellikle cenazelerde okunan (!) Yasin suresinde Rabbimiz şöyle buyuruyor,

لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ

(Kur'an) diri olanları uyarsın ve inkârcılar hakkındaki o söz (ceza) gerçekleşsin diye (gönderilmiştir.) (Yasin; 70)

Çünkü ölümlere enjekte edilen ilaç fayda vermez. Kültürümüzde Kur'an'ın dirilerden fazla ölümlere okunması garip bir durumdur. Elbette Kur'an'ı Kerim her yerde okunabilir. Cenazeler kalplerin samimiyetle Allah'a açıldığı atmosferlerdir, akıllar ibret almaya ve muhasebe etmeye yatkındır. Kur'an ayetlerinin cenaze merasimlerinde okunması dinleyenlere son derece tesirli olabilir. Cenazenin hüznü Kur'an'la teselli bulur. Ölüm gerçeğı ve ayrılık acısı Kur'an hakikatleri bilindiğinde daha kolay kabul edilir.

Okunan Kur'an tilavetinin ölen kişiye rahmet olacağı umulur. Ancak Kur'an asıl, cenazede henüz imtihanı bitmemiş olanlara (dirilere) hitap eder. Tıpkı Peygamber Efendimizin kabir ziyaretlerinin ölüden ziyade diriye faydası olduğunu beyan ettiği hadislerinde olduğu gibi.

Ben size kabirleri ziyareti yasaklamıştım, artık onları ziyaret edin. Çünkü kabirleri ziyarette tezkire (ölümü hatırlatma ve ibret) vardır. (Ebû Dâvûd, Cenâiz, 75, 77)

Yine Mehmet Akif Ersoy, şiirinde Kur'an'ın hidayet kitabı olma maksadına uymayan tavırları şöyle eleştirir.

İbret alınmaz her gün okuruz ezbere de;
Bir ibret aranmaz mı ayetlerde?

Ya okur geçeriz bir ölünün toprağına
Ya açar bakarız nazm-ı celilin yaprağına

İnmemiştir hele Kur'an bunu hakkıyla bilin
Ne teze mezara okunmak, ne fal bakmak için

İnmemiştir hele Kur'an bunu hakkıyla bilin
Ne duvarlara asılmak, ne el sürülmemek için

Değerli Kardeşlerim,

Kur'an ilacının şifa olabilmesi için diri olmasının yanında onun ilaç olduğunu kabul edip yudumlamak gerekir. Kafirler Kur'an'la şifa bulamazlar bu yüzden. Kur'an'dan istifade etmemek onların hastalıklarını (ziyanlarını) arttırır.

Her hastanın reçetesi ayrı olduğu gibi Kur'an'da her manevi hastaya özel reçete verir. Aceleciye sabır reçetesi, mala düşküne ahiret reçetesi, kötülükten uzak durmak isteyen namaz reçetesi, kibirliye acizlik reçetesi vb. Her kimin ne sorunu, problemi varsa çözümünü Kur'an'da bulur.

Mesela her ailede karşılaşılması muhtemel sorunlardan biridir. 'Çocuğumuzu nasıl yetiştirelim' sorusu. Yakup (a.s) ve evlatları kıssasında, bir ebeveynin kardeşler arası anlaşmazlıklarda nasıl yaklaşılması gerektiğine dair çok sayıda dersler vardır. Bir mürebbi olarak babanın evladına öncelikle ne öğretmesi, hayata dair hangi tavsiyelerde bulunması gerektiği Lokman (a.s) kıssasında bolca yer alır. Özellikle gençlik şehvet ve hevesinin baskısı altında bulunan kardeşlerimiz için Yusuf (a.s) kıssası müthiş bir ecza deposudur.

Tabii, bu ilaçları kullanmak kaydıyla. Hasta kendisine sunulan bu reçeteyi alır, çerçeveletir evinin duvarına asıp günde üç kere okusa, ağrıyan yerine gezdirse yada reçeteyi elbisesine naksetse şifa bulabilir mi sizce? İşte Kur'an reçetesine de böyle muamele yapılmamalıdır.

Veyahut bir reçetenin yazılı olduğu kağıdı suya bandırıp içse, parçalayıp yemeğin içine atıp yese ya da günde beş kere ağrıyan yerine merhem niyetine sürse (yine size soruyorum ey cemaat) hasta şifa bulabilir mi? İşte Kur'an reçetesine de aynı muameleyi yapmamalıyız.

Reçete iyileştirmez, iyileşme yolunu gösterir. 'Bu kitap benim hayatımı kurtardı' diyen bir adamın kastettiği kitabın ete kemiğe bürünüp adamı uçurumdan kurtarması değildir, içinde bilgilerin ona uçurumdan nasıl kurtulacağının yolunu gösterdiğiidir. İşte reçete ancak eczaneye gidip ilaçları alıp kurallara göre uygulanırsa şifa verir.

Değerli Kardeşlerim,

Kur'an'ın bizlere sunduğu bir ilacı birlikte yudumlayalım istiyorum, Tavsiyeleşme ilacını. Ne olursunuz, Kur'an okuyun. Kendinizi Kur'an'la meşgul etmezseniz başka şeyler sizi meşgul eder.

Sizce de falanca ülkenin futbol takımında oynayan bir futbolcunun ayak sağlığından haberdar olan gencimizin Allah'ın gönderdiği Kur'an'dan haberdar olmaması hazin değil mi?

Zamanın günübirlik siyaset ya da iğrenç magazin haberleriyle tüketildiği günümüzde, günde en az yarım saatin Kur'an anlamaya ayrılması ibretlik değil mi?

Sizlere sormak istiyorum kıymetli Müslümanlar.. (özellikle ben hala Kur'an okumasını bilmiyorum diyenlere). Ölen kendi babasının arkasından iki satır Kur'an okuyamamak, ücret karşılığı okutmak bir evlat

için ayıp değil midir? Yarın huzuru ilahide Rabbimiz, ‘Ey kulum, sana koca bir ömür verdim, sana gönderdiğim mesajı okudun mu’ diye sorduğunda ne cevap vereceğiz? Ya rabbi vakit bulamadım mı, diyeceğiz.

Bakınız Cuma hutbesinde bile. Bir kişinin hutbeyi dinlemek için camiye geç gelmesi yada hutbe sırasında başka şeylerle meşgul olmasını hep ibretlik bulurum. Belki kişi hayatı boyunca Kur’an bilgisine sadece hutbe sırasında muhatap olacak, ona bile ulaşmamak için elinden geldiğince kaçıyor. Allah bizim hasta ruhlarımızı iyileştirmek istiyor, biz o ilacı içmemek için ırpınıyoruz. Sizce de bu ibretlik bir durum değil mi?

Eğitim materyallerinin çeşitlendiği günümüzde kimse, ‘ben Kur’an’ı öğrenemiyorum, kafam almıyor, Arapça bilmediğim için anlayamıyorum’ gibi mazeretler ne süremez. Her yerde Kur’an’ın muhtevasını anlatan bir kitap, dergi bulmak mümkün, internet ortalarında binlerce Kur’an’ı anlatan içeriklere ulaşabiliyoruz. Cami içi ya da cami dışında her mahalle hocalarımızın yaptığđ dini sohbetler var. Hal böyleyken ahirette ‘benim Kur’an hakkında bilgi edinemedim’ demek büyük bir ziyan olacaktır.

Değerli Kardeşlerim,

Kur’an öğrenmek için boş zaman bulmayı, emekli olmayı beklemeyelim. Mesleğimiz ne olursa olsun, yaşımız ne olursa olsun her gün kutsal kitabımıza vakit ayıralım. Unutmayalım Kur’an’la sulanmayan iman zayıflar. Rabbimiz bizleri Kur’an yolundan ayırmasın, Kur’an ahlakıyla ahlaklanan kullarından eylesin.

Hasan Efiloğlu / Sakarya İl Vaizi